

Izhaja vsak torek, četrek in sobota. — Cena: Za celo leto 80 K, za pol leta 40 kron, za tri leta 20 K, za 1 mesec 7 kron. Pooblaščen štampiljski stavek 1 krona. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštnine proste. Ne-izplačani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Slovenskemu ulicam št. 10. Oglas se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadno oglaševanje po 20 v od 1 mm, za posebna, znamenita obična obzora, znamenita o smrti, sarkastična št. 1-20 od 1 mm, za reklamne notice med letnikom 5 v od vrste, Mali oglas (največ 4 vrste) 10 št. Pri večkratnih objavah popust. Recepti se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V OELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Jadranska pogajanja.

Prvi dnevi pogajanj. — Italijanske zahteve.

Santa Margherita Ligure, 9. nov. Italijanske zahteve obsegajo Snežnik, Zadar in nekaj kvarnerskih in dalmatinskih otokov. Pustili bi nam Logatec. Reka bi bila nezavisan, pa spojena z Italijo s koridorjem. Sušak bi dobili mi, a ne pristanišča. Naša delegacija še ni dala odgovora.

Santa Margherita Ligure, 10. nov. Italijansko časopisje podpira zahteve vlade. Računajo s težkimi notranji prilikami pri nas in nas hočejo čim najbolj oropati. Jugoslovanske predloge so italijanski delegati odbili. V sredo pade odločitev.

Santa Margherita Ligure, 10. nov. Danes ob 5. uri je pričela plenarna seja obeh delegacij. Opoldne so Italijani obvestili Jugoslovane o svojem zadnjem popuščanju. Odstopili so od zahteve po Visu, popustili so nekaj pri Logatcu in nekaj glede širine koridorja pri Reki. Italijanski pogoji anajo značaj ultimata.

Santa Margherita Ligure, 10. nov. Italijanski delegati so prepričani, da bodo jugoslovanski delegati, ker ni nobenega zastopnika iz Slovenije, pripravljene na žrtve na račun Slovencev, če jim ponudijo koncesije v Dalmaciji, Črni gori in Albaniji ter razne gospodarske ugodnosti. Zato tudi z vneino stavijo tozadnevne ponudbe, vendar pa hočejo, da se prej sklene pogodba glede mej v Istri in na Notranjskem, potem še le bi razpravljali o drugem. Upamo, da naša delegacija ne bo tako kratkovidna.

Naša kapitulacija.

Santa Margherita Ligure, 11. nov. Včeraj ob 12.30. uri je Trumbič sporočil Storzi, da jugoslovanska delegacija sprejema italijanske predloge in da pristaje na sporazum, ki obsega sledeče:

1. Italija dobi vso Julijsko Benečijo, do koder segajo Alpe s korekturo pri Logatcu v prid Jugoslaviji. Pod Italijo spada ves gorski sistem Snežnika, šentpeterska železnica in vsa Liburnija. V Kastavščini pripada mesto Kastav z delom ozemlja Jugoslaviji, drugi, manj obljude- ni del se priklapi Reki.

2. Reka, kot posebno telo v strateških mejah, je popolno in absolutno neodvisna. Nobeno posebno pravo, pristaniško ali gospodarsko, ne pripade na temelju te pogodbe Jugoslaviji.

3. Italija dobi otoke Lošinj in Čres.

4. Italija dobi suverenost nad Zadrom ter otoki Lastva, Umje, Asinello in drugimi manjšimi.

5. Ugotavlja se varstvo italijanskih manjšin v Dalmaciji v tem smislu, da dobe Lahi, ako optirajo, avtomatično italijansko državljanstvo in se jim garantira svobodno uživanje vseh gospodarskih in političnih pravic.

Poraženi diplomat se vrača.

Beograd, 11. nov. Danes zjutraj je došel v Santa Margherito italijanski ministrijski predsednik Giolitti. Vesniče v vrne jutri v Beograd. Trumbič in Stojanovič še ostaneta, da nadaljuječa pogajanja o gospodarskih odnošajih med obema dr-

žavama. V dokumentu o sporazumu priznava Italija oficijelno našo kraljevino.

Nezadovoljnost regenta.

Beograd, 11. nov. Danes je obiskal regent zastopnika zunanjega ministra, ki ga je informiral o poteku jadranskih pogajanj. Krogi, ki so dvoru zelo blizu, trde, da je bil z izidom, ki izroča drug državi krog 1 milijon naših ljudi, zelo nezadovoljen in da je bil zelo razburjen.

Utis v domovini. — Razburjenje po celi državi.

Vesti, ki so prišle tekom 11. tm. v našo državo o izidu pogajanj v Santa Margheriti, so vplivale na naš narod porazno. Vse je bilo prepadeno in ogorčeno. V Ljubljani so gostilničarji in kavarnarji zaprli svoje prostore. Del demonstrantov, ki so se zbrali na ulici, je šel pred vladno palačo in tam burno demonstriral. V Zagrebu je takoj po prvih vesteh zavladalo nepopisno razburjenje. Pojavile so se črne zastave. Po ulicah so se vpile demonstracije. Za nedeljo je sklican velik protestni shod. V Beogradu, kjer javnost ni bila poučena o poteku pogajanj, so došle vesti izzvale burjo ogorčenja.

Italijani zadovoljni in — presenečeni.

Beograd, 11. nov. Pogodba, sklenjena z Italijo, pomenja diplomatsko zmago Italije nad nami tako z vojaškega kakor gospodarskega stališča. Nova meja vsebuje Snežnik za Italijo in ji zagurava terit. spoj Reke z neodvisno laško državo. V Italiji so bili prepričani, da bodo Jugoslovani italijanske zahteve odklonili. — Tem večje je presenečenje v italijanski javnosti, ko je izvedela, da so naši delegati podpisali sramotne pogoje.

Nasilje Italije — povod večnega sovražstva.

Beograd, 11. nov. Splošen utis v javnosti je, da pomeni nasilje Italije v Rapallu povod za to, da ostane naše sovražstvo napram Italiji globoko in neizbrisno ter da treba odlej misliti le na dan obračuna. Pridobitev pri Logatcu ne pomeni nič v primeri z žrtvo, ki jo doprinasamo. Tako žrtve smo mogli doprnesti že davno, pa tudi ž njo še počakati. Vesniča in Trumbiča je klicani na odgovor, ker sta žrtvovala železnico St. Peter-Reka. Razčistiti treba, ali sta imela to pooblastilo. Razčistiti treba, zakaj nista prekinila pogajanj in jih zavlekla po volitvah za konstituanto, kakor je zahtevala demokratska stranka.

Osamljenost Jugoslavije.

Beograd, 11. nov. Francoski poslanik v Rimu je jugoslovanskemu poslaniku Antonijeviću izjavil, da je izključeno, da bi ententa se vmešavala v spor med Jugoslavijo in Italijo ali vplivala na italijanske zahteve. Nasvetoval je, naj Jugoslavija sprejme italijanske pogoje.

Pred krizo v naši vladi?

Beograd, 11. nov. Dopoldanska seja min. sveta je razpravljala o zunanjepolit. položaju. Uradnega rezultata pogajanj še ni bilo. Privatne vesti so bile znane. Posamezni ministri so izjavili, da smatrajo koncesije, katere je dala naša delegacija, za izključene. Pričakovati je izbruh krize v vladi.

Zločin nad domovino.

Pod tem naslovom je pred meseci izšla neka klerikalna brošura, ki v Sloveniji ni našla odmeva. Oficijelni klerikalni tisk je pisca brošure označil za nepoboljšljivega idealista. Mi ta rodoljubni klerikalni idealizem poznamo do korenin! Klerikalno rodoljubje je bilo tako polno idealizma, da je med vojsko iz prižnice in spovednice pridigovalo sveto vojsko proti »brezverski« Srbiji, ono je s svojim hujskanjem in izrebljanjem verskega čustva meškega naroda, tiralo ljudi v boj in smrt proti Srbiji. Koliko vernih slovenskih očetov in sinov, ki so padli na bojiščih, imajo ti ljudje na vesti. Seveda to je bilo

suženjsko hlapčevsko delo za katoliške ničvredne Habsburgovce, za te bi naj bil po željah slovenskih klerikalcev izkrcvavel cel slovenski narod. To je bilo katoliško domoljubje: na jeziku sladko domovino in verni slovenski narod, v srcu katoliške habsburgovske trnoge! In danes, dve leti po osvoboditvi zopet odpor in boj proti Srbom, proti ujedinjeni, edinstveni državi, s katero naš narod živi in tudi pade in izgine za večno. Ko smo demokrati v prvih mescih po prevratu zborovali po Sloveniji v znamenju državne edinstvenosti brez strankarskih namenov, niso imeli klerikalci za to ne časa ne ljudi. Danes zborujejo, gredo med narod, da sejejo med njim zopet sovražstvo in

odpor proti našim srbskim osvoboditeljem. Kake sadove rodi njih satansko delo, vidimo in slišimo vsak dan iz ust kmečkega naroda. Izgleda že skoro tako, kakor med svetovno vojsko, ko sem živ in zdrav prišel domov iz doberdopskih planot, pa ni bilo hiši, ki je stala zvesto pod duhovniškimi vplivom, po volji, da nisem ranjen, da sem torej izdajalec domovine. Zares bil sem izdajalec nečesa, kar se je imenovalo Avstrija, za kar ste vsak dan mclili, ali to ni bila moja domovina in tudi domovina slovenskega naroda ne, bila je pač ta Vam klerikalnim rodoljubom k srcu prirasla Avstrija, koje ni več in za koje danes žalujete. Vi pletete niti z Vašim Sušteršičem po Dunaju, odmev Vašega rodoljubnega delovanja po Slovenskem je na Dunaju močan, le čitajte v dunajski »Staatswehr« članek pod naslovom »Hoch Habsburg!«, kako nas ljubijo »naše dobre Hrvate in uboge Slovence, ki želimo pod srbskim jarmom«!

Mi vsi pa, ki domovine nismo imeli, mi šele sedaj čutimo, kaj je domovine, svobodna naša Jugoslavija. Za to našo domovino, ki nam jo je vstvarilo srbsko junastvo, mi živimo in zanjo bomo delali, da bo mogočna in zdrava. Vaše današnje početje ni zločin nad domovino, Vaš nekdanji »nepoboljšljivi idealist« se je poboljšal in molči, ker tako želite Dunaj in Rim.

Za nas jugoslovanske demokrate nastopa doba, ko treba potrojenega dela, da ubijemo klerikalizem, ki nam hoče domovino prodati in pripravimo ne pravo pot one zapeljane in zaslepljene, ki z demagožtvom in zabavljanjem zastrupljajo naš narodni in državni organizem. Na delo!

Ob tla z demagogi!

Zgodili so se zadnje čase slučaj, ki niso več slučaj, ampak ki značijo že sistem: sistem zlobe, sistem politične perverzности. Človek, ki je še pred 14 dnevi bil funkcionar naše strankine organizacije, je v momentu, ko mu je narodnosocialna stranka ponudila mandat, našel nakrat svoje narodnosocialno srce, srce malkontenta in zabavljača, in danes po volilnih shodih zabavlja na stranko, za katere delanja je on, kot do pred 14 dnevi član izvrševalnega odbora stranke, ravno tako soodgovoren kakor vsi drugi strankini funkcionarji. S polnimi usti zabavlja danes na stranko, v kateri — dasi vedno vabljen — ni skoro nikdar prišel k sejam izvrševalnega odbora, najmanj pa odprl usta za odpravo morebitnih nedostatkov.

Eden izmed »kandidatov« te stranke, čegar celo dozrajno politično »delovanje« je obstojalo v krokanju in lovu za ženskami, je na nekem volilnem shodu te dni vrgel naši stranki v obraz očitek korupcije, ministru dr. Kukovcu pa očitek koritarstva. Odločno izjavljamo, da od ljudi, ki so se morali odkupiti z značajnimi svotami, da niso zaradi posilstev in zakonolomstva prišli v roke državnemu pravdniku, ne bomo mirno pustili pljuvati na naše idealne narodnopolitične delavce, predvsem ne na dr. Kukovca.

Ravno tako ne bomo tega pustili mirno delati ljudem, ki izrabljajo posojilnice, v katerih so slučajno funkcionarji, v to, da dele galico, naročeno od nestrankarske Zdruzne Zveze celjske, v svrbo agitacije za narodnosocialno strankico.

Hoteli smo — in to je naša volja še danes — voditi volilni boj stvarno, brez osebnih momentov. Toda izzvani in ostudno opljuvani od ljudi podničelske politične in moralne kvalifikacije, ne moremo ostati mirni. Ako hočejo v tej smeri nadaljevati volilni boj, naj se ne čudijo, če jih bomo svetu pokazali v oni luči, da bo vsak pošteni mož pljuvati na nje.

Hočemo pošten, stvaren volilni boj, demagoge pa bomo ubijali z vsemi sredstvi. Volite sami!

Volilno gibanje.

NAŠ KANDIDAT.

(Iz obrtniških krogov.)

V globokem prepričanju, da tvori obrtniški stan važen faktor v slovensko-štajerskem narodnogospodarskem življenju, postavila nam je Jugoslovanska demokratska stranka prvikrat kandidata, ki pride za bodoče volitve ne le resno v poštev, ampak čegar oseba je prav gotovo združena s simpatijami celokupnega obrtništva ter vseh narodno in peščno mislečih volilcev.

Komu ni poznat naš gospod Rebek? Kdo se še danes hvaležno ne spominja njegovih mnogokratnih požrtvovalnih kandidatur v kuriji spodnještajerski nemških mest in trgov? Ali je to mar bila častihlepnost, ali ni to bila njegova uzorna, iskrena narodna odličnost, ob kateri je ne malo stavil lastno svojo eksistenco v nevarnost?

Odveč bi bilo, da podrobneje opisem zasluge kandidata g. Rebeka za spodnještajersko obrtništvo. Zadostuje, da se ga spominjamo kot nad 25 let delujočega, nad vse požrtvovalnega predsednika celjskega obrtnega društva, kot očeta v probuji narodnostnega življa med obrtništvom, da ga omenjam kot odličnega soustanovnika zveze obrtnih zadrug, ter stalno najpridnejšega delavca v vseh narodnih, posebej pa še v obrtniško-reorganizatornih zadevah.

Njegova zasluga je nacionalizacija večih strokovnih zadrug, njegovo delo ste-dobro uspevaloči obrtna kreditna zadruga in še le ustanovljena obrtno-nakupovalna zadruga.

Da ustvari medsebojno spoznanje obrtništva vseh treh plemen v naši Jugoslaviji, podvzel je in srečno izvršil g. Rebek prireditve častno uspelega I. Jugoslovanskega obrtnega shoda.

Ob njegovem odličnem sodelovanju uspel je tudi nad vse pričakovano ugodno letošnji obrtniški kongres v Celju, ki je rodil že v marsikaterem oziru za obrtništvo neprecenljive koristi.

Kakor odločen v boju za interese delodajalcev, tako neomajnan v boju za vsako dobro narodno stvar ostal je g. Rebek svojemur prepričanju stalno zvest, ter si je — star po letih, a svež po duhu — ravno v tem oziru vedel pridobiti vsestranske simpatije obrtniških in sploh narodnih krogov.

Brez dvoma se torej slov. štajersko obrtništvo ne bode oziralo na politično pustolovstvo brezupnega kandidata NSS ter bode na dan 28. novembra soglasno oddalo svoje glasove za listo JDS, ki nam po svojem programu zagamčuje v največji meri uvaževanje naših interesov in katere voditelji so tudi dosedaj bili najbolj pristopni našim zahtevam.

Slov. obrtništvo ni bilo nikdar izdajica svojih načel ter bode na dan volitve glasno in jasno pokazalo, da je naša lista edinole lista:

Ministra dr. Vekoslava Kukovca ter našega tovariša g. Ivan Rebeka, ki juč. mojstra v Celju.

Demokratski volilni shodil se vrše v nedeljo 14. tm.: v Ptuj, Ormožu in Središču (dr. Kukovec, Rebek i. dr.); v Vuzenici in Mariboru (Mravljak itd.); v Gornjem gradu in Mozirju (dr. Kalau); v Kozjem in Podsredi.

Resnici čast — ali uradništvo in JDS. Narodnosocialni listič »Nova Pravda« se besno zaganja v našo stranko in je med drugim očitala našim ministrom, da so uradniške deputacije »metali skozi vrata, posmehujoč se sestradanim družinam javnih nameščencev«. Predsednik — Osrednje Zveze javnih nameščencev, davčni upravitelj Maks Lilleg, ki ni pristal JDS, je na to v »Slov. Narodu« objavil sledečo izjavo: »Na Vaše tozadevno vprašanje moram resnici na ljubo konstatirati, da trditve »Nove Pravde« ne odgovarjajo istini niti najmanj. Iz zapisnikov seje Osrednje zveze javnih nameš-

Nocoj 13. tm. zvečer vsi na slavnost Olepš. društva v Unionu.

čencov mora biti razvidno, da sem jasno in odkrito poročal, kako ljubeznjivo sem bil sprejet kot delegat Osrednje zveze od vseh gg. članov kluba JDS v Beogradu in kako prav izredno prijazno in složno nam je šel v zadevi naših stremeljenj na roko g. minister dr. V. Kukovec. Dostavitvi moram izrečno, da sem bil po delegatih organizacijskih zvez javnih nameščencev na Hrvatskem, v Dalmaciji in v Hercegovini-Bosni baš zaradi velike in nad vse prijazne vneme g. ministra dr. V. Kukovca še posebej naprošen, naj mu grem izraziti hvaležnost vseh jugoslovenskih organizacij javnih nameščencev. To sem tudi storil. Končno tozadevno le še omenjam, da se je za interese javnih nameščencev do poslednjega časa vedno živo zanimal g. minister n. r. dr. A. Kramer ter je tudi s svoje strani storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da se je najinim zahtevam javnih nameščencev in vpkoljenecem kolikor največ možno ugodilo. — To so besede moža, ki se prav jasno razlikujejo od surove hujškarje političnih otrok okoli »Nove Pravede«.

Kot prva kandidatska lista na Štajerskem je bila vložena pri okrožnem sodišču lista v Mariboru SLS, v Ljubljani pa JDS.

Volilni sestanek JDS v Vojniku v četrtek zvečer, na katerem sta poročala strankina kandidata gg. Rebek in Mravljak, je pokazal, da bo tudi velik del vojniškega trga glasoval za demokrasko listo. Nekateri navzoči obrtniki, ki so se svoj čas vpisali za Nemce, so se pritoževali, da nimajo volilne pravice. Doblili so potrebna pojasnila. Na shodu je bila navzoča inteligenca, obrtništvo in trgovstvo; potekel je mirno in stvarno.

Volilno gibanje v Črni Gori. Na shodu zaupnikov v Podgorici so zborovalci soglasno zahtevali od Marka Dakovića, da stopi na čelo volilnega gibanja, ker je njegova oseba popolno jamstvo za zmago onih elementov v Črni Gori, ki so za popolno ujedinjenje.

Glasilu NSS je postala klerikalna mariborska »Straža«. Z veliko vnemo podpira NSS v boju proti demokratom. Čestitam na obe strani!

Vesničeva kandidatura propadla. — Min. predsednik dr. Vesnič je nameraval kandidirati kot nosilec liste v skopljanskem volilnem okrožju. Na radikalni skupščini v Skoplju pa je bila njegova kandidatura odbita.

Pustite nas počivati v miru! Kolikokrat že so klerikalni listi pokopali demokrasko stranko in ji zapeli: »počivaj v miru!« Pa glejte čudo! Volitve so tu — in klerikalni listi polnijo svoje predale povečini z napadi na demokrasko stranko; je pogledite si tozadevno »Slovenca« in »Stražo«. SKS udarijo le včas tako po strani, NSS pa naravnost protežirajo. Zakaj vendar toliko gneva na »mrtvo« demokrasko stranko?! Pustite mrliča v miru počivati! Ali pa morda vse to pomeni, da demokraska stranka še živi močno življenje, ki je klerikalizmu še vedno nevarno?!

Narodnosocijalne nesreče s kandidaturami se množe. Najprej je odstopil dr. Ribač, potem je odklonil dr. Ravnik. Sedaj se glasom poročila v »Slov. Narod« pogaja Deržič s sodnikom Sernecem v Šoštanj. Smola pa je ta, da se po členu 17. vol. zakona »predsedniki, oziroma predstojniki in sodniki državnih sodišč ne smejo kandidirati v okrožju ali mestu svoje službe«. Dvomimo, da bo za gosp. Serneca kaka izjema.

Tudi ljubljanski škof je že izdal svoj volilni ferman kot pastirski list, ki so ga to nedeljo brali s kranjskih volivnic. Pravi v njem, da je od teh volitev odvisen križ v šoli, če bo sploh še smel duhovnik v šolo. Če zmagajo nasprotniki — pravi škof — se cerkev oropa svojega premoženja, ki ga potem razdele med seboj. Nesramnejša zloraba vere v agitačne svrhe je skor nemogoča. Manjka le še, da bo Jeglič zopet dal izpostaviti Najsvetejše za klerikalno zmago!

Slovaki za demokrate. Slovaška »Narodna Jednota« je na svojem zboru v Novem Sadu sklenila, da kandidira svoje ljudi na listi demokratske stranke. Tako se je najmočnejša slovaška politična skupina na Hrvatskem in v Slavoniji izrekla za demokrate. Kandidati: »Slovakov celega kraljevstva« so dr. Ivan Petrikovič (novosadsko okrožje), dobrovoljec Milan Grajzinger (omborsko) in dr. Ljud. Mičatek (banatsko okrožje).

Politične vesti.

Veliki župan varaždinski, dr. Pero Magdič, bivši Sokol, danes madžaronsko-klerikalni podrepnik, je od vlade odstavljen, ker je odkrito podpiral separatistično gibanje.

Kriza v češkoslovaški vladi. Na Češkem je narodni boj prešel v stare oblike. Nemci so do skrajnosti nestrpni. V vladi je nastala kriza. Računa se z odstopom uradniške vlade. Kot novi min. predsednik pride v poštev češkoslovaški poslanik v Berlinu dr. Körner.

Na Francoskem so imeli 11. nov. velik narodni praznik. Na svečan način so proslavljali petdesetletnico francoske republike in obenem obletnico sklenjenega premirja 1. 1918 ter definitivne priklonitve Alzacije in Lorene.

V Avstriji je bila 11. tm. končana stavka uslužbencev Južne železnice.

Zapadno Ogrsko, ki bi po mirovni pogodbi pripadla Avstriji, hoče madžarska vojska braniti tudi proti volji vlade. Vedno nova madžarska ojačenja prihajajo v ozemlje. Častniki izjavljajo, da hočejo slediti d' Annunzijevega zgledu.

Avstrijska narodna skupščina. Ustvaril se je protisocijalistični blok. Z 100 glasovi je bil izvoljen predsednikom kršč. socijalec dr. Weisskirchner. Prvi podpredsednik je soc. demokrat Eldersch, drugi vsenemec dr. Dinghofer. Predsednik Weisskirchner je med burnim aplavzom govoril o koroškem plebiscitu in o izgubi onih Nemcev, ki pripadajo novim državam, zlasti na južnem Tirolskem in v Jugoslaviji. Izjavil je, da Avstrija ločenih rojakov nikdar ne pozabi.

Netočne vesti o Wrangelu. Iz Pariza poročajo, da je general Wrangel umaknil svoje čete na boljše, trdnješe postojanke. Boljševiška vest o porazu in begu Wrangelove vojske na jug je neresnična.

Em. Lilek.

Ustavni načrti za Jugoslavijo.*

(Dajle.)

Protičev »Načrt ustava«.

Min. Protič je izdelal svoj ustavni načrt na dvoje, z enodomnim in dvodomnim sistemom. Prvi načrt se deli v **Uvod in XV delov: I. Oblik vladavine in državna oblast; II. Ustavna prava državljanov; III. Državne vlasti; IV. Kralj; V. Narodno Predstavništvo; VI. Ministri; VII. Državni Svet; VIII. Sudska vlast; IX. Mesna Uprava; X. Državne finance in državna ekonomija; XI. Glavna kontrola; XII. Državna služba; XIII. Veroisповести; XIV. Vojska; XV. Izmenje in Ustavu.**

V Uvodu poroča Protič, da je kot minister za Ustavotvorno skupščino sestavil strokovno komisijo za izdelanje ustavnega načrta ter ji naložil, naj se drži belgijske ustave, po kateri je že itak v glavnem izdelana srbska ustava, »izuzimajući izborni sistem i sistem dva doma«. On sam se je pozneje, ko je med tem komisija že izdelala svoj načrt po belgijskem obrazcu, odločil »u pogledu opštinske i oblasne samouprave jače i više na holandski i engleski obrazac, gde je samouprava šire postavljena i jače razvijena«. Člen 5., ki se glasi: »**Službeni jezik u Kraljevini SHS je srpsko-hrvatski.** U Slovenačkoj ima značaj službenoga jezika, pored srpsko-hrvatskoga, i slovenački. Stranke, kao i javni organi u Slovenačkoj imaju pravo obračati se na vlasti u Kraljevini i slovenačkim dijalektom« — je izdelal po dogovoru z dr. Korošcem in njegovim drugovi. — Ker dvodomni sistem, sprajet v srbsko ustavo že leta 1901., ni bil nevšeč ni srbskemu narodu ni njegovim naprednim strankam, pač pa tedajnemu vladarju, in to v toliki meri, da je on zaradi tega izvršil nov »državni udar« 1903. in ker je že ta sistem usvojen v vseh državah, razven Srbije, Grške in Bolgarske, podal je dve varijanti, eno z enodomnim in eno z dvodomnim narodnim predstavništvom, če ravno je on sam za sestavo narodnega predstavništva z dvema domova.

Kar se tiče oblike države, predlaga Protič nasledno in parlamentarno monarhijo. Kraljevstvo bi se imelo razdeliti

* Corrigenda! V zadnjem članku sta v odstavku »Danes nije problem samouprave u tome, da se državna uprava organski veže sa samoupravom« izpuščena mesta: »Da se što više javne uprave odzime od državnih organa, nego u tome«. Niže dolo je tiskano »vojno za vojno« namesto »vojske za vojno«.

Protestni shod

celjskih in okoliških Slovencev zoper mir, ki so ga naši delegati podpisali z Italijo, se vrši jutri

14. nov. ob 10. uri v vel. dvorani Nar. Doma.

Za čas zborovanja naj se zapro vse gostilne, kavarne in drugi lokali!

Jugoslovenska Matica.

na pokrajine (oblasti), okruge (županije), srezove (kotare, okraje) in občine. V IX. delu: »Mesna uprava« brisal je srezove ali okraje. Pokrajini bi bilo 9: Srbija, Stara Srbija in Makedonija, Hrvatska in Slavonija z Reko, Istro in Medmurjem, Bosna, Crna gora s Hercegovino, Boko in Primorjem, Dalmacija, Srem, z Bačko, Banat, Slovenija. — Ustavna prava državljanov so ista kakor v drugih modernih ustavah. V odseku »Državne vlasti« glasi čl. 38: »Sve državne vlasti proističu iz naroda i vrše se po odredbama ovoga Ustava«. Za kraljevo osebo in njegovo oblast predložene so tiste odredbe, ki so že sprejete v druge monarhijske ustave. Prestolonaslednik je polnoleten z dovršenim 18. letom. Tudi Narodno Predstavništvo je urejeno po vzorcu zapadnih držav. Aktivno volilno pravico ima državljan z dovršenim 21. letom, pasivno pa z dovršenim 25. Člani kraljevskega doma ne morejo biti izvoljeni v Nar. predstavništvo. Za nižje in višje uradnike, učitelje na osnovnih šolah in za občinske predstojnike odreja § 90 glede pasivnega volilnega prava: »Činovnici i svi koji se nalaze u državnoj službi, učitelji osnovnih škola i predsednici opština, ako bi bili izabrani za narodne poslanike i toga se mandata primili, gube svoj položaj. Ali zadržavaju svoje činovničke položaje zajedno sa poslaničkim mandatom: ministri, državni savetnici, članovi Kasacionog Suda, članovi Glavne kontrole i profesorji univerziteta«. Narodno Predstavništvo se sastaja na redno zasedanje vsako leto 20. oktobra.

V VI. delu »Ministri« predlaga gosp. Protič: Predsednika ministrskega sveta imenuje kralj, ostali ministri pa se postavljajo po njegovem predlogu. Kralj in Nar. Predst. imajo pravo, da obložijo ministre za njihova službena dela. Minister more biti obtožen še pet let po odstopu! Ministrom sodi »Državni Sud«. Predsednik tega sodišča mora biti predsednik »Kasacionog Suda«. — »Državni Svet« ima biti 1. najvišje administrativno sodišče, 2. ima kot najvišji administrativni organ centralne uprave reševati o aktih administrativne narave, 3. ima vršiti najvišjo nadzorno oblast, 4. ima reševati prepire o nadležnosti državnih upravnih vlasti in tudi med državnimi in samoupravnimi oblastmi, 5. ima biti disciplinarno sodišče za upravne uradnike.

Za sodstvo predlaga eno kasacijsko sodišče za celo državo.

Kakor sem že spredaj povedal, je »Mesna Uprava« (Samouprava) izdelana po holandskem in angleškem vzorcu. Ta del je najboljši v Protičevem ustavnem načrtu. — Predlog za prenačenje ustave more staviti samo kralj ali pa Narodno predstavništvo. Če se predlog sprejme, mora se Narodno predstavništvo razpustiti in sklicati Ustavotvorna skupščina. — Protičev načrt ustave z dvodomnim sistemom se razlikuje od gori opisanega načrta samo v sestavi legislative. Ta se po dvodomnem načrtu deli v Poslansko zbornico in Senat. Poslednji ima biti sestavljen:

1. iz 62 senatorjev, ki jih volijo pokrajine;

2. iz 38 senatorjev, ki jih volijo industrijske, trgovske, obrtniške in delavske komore in kmetijske zadruge po 6 senatorjev, univerze v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani po 1 senatorja, pravoslavna, rimskokatoliška, protestantska, muslimanska in jevrejska verska občina po 1 senatorja.

Mandat senatorja traje 6 let. Vsaka tri leta se ima obnoviti za polovico volilnih edinic. Poslanska zbornica se voli za 4 leta.

Načrt ustavne komisije.

V pismu na ministra Protiča piše ustavna komisija, da je morala v srbski ustavi od leta 1903. izvesti nekaj sprememb. »Izmenili smo sve one članove, za koje smo bili uvereni, da ne odgovaraju načelima savremene demokratije.

Srpski Ustav od 1903. godine redovan u stvari još 1888. godine; za 30 godina, koje su od tada protekle, demokratski je pokret stalno napredovao — i o toj okolnosti se moralo voditi računa, ako se htelo da naš novi Ustav bude u istoj meri savremeno demokratski, u kojoj je to u svoje vreme bio stari srpski Ustav.« Odprta je pustila komisija vprašanja o naslednjem pravu kraljeviča Djordja in kneza Pavla, o številu pokrajin, pa tudi o službenem jeziku; ni izdelala svojega načrta po novi sistematiki, ker »taj posao treba odložiti sve dok se ne dobije jedan mnogo definitivniji nacrt nego što je ovaj naš«. Na koncu svojega pisma izjavljajo člani komisije (Slob. Jovanović, Lad. Polić, Kosta Kumanudi, Bog. Vošnjak, Lazar Marković), da vsak od njih »zadržava sebi pravo, da na drugom mestu iznese svoje lično mišljenje o tome, kakav novi Ustav valja da bude«.

Načrt ustavne komisije se razlikuje samo v nekih člankih od Protičevega načrta. V čl. 4 so izpuščena imena pokrajin, o državnem jeziku in o uporabi slovenskega jezika pa nima nobene odredbe. Bistveno se razlikuje čl. 38 od Protičevih čl. 40 in 45; prvi se glasi:

»Zakonodavnu vlast vrši Narodno Predstavništvo«, pri Protiču čl. 40: »Zakonodavnu vlast vrše Kralj i N. Pr. zajednički; čl. 38 glasi dalje: »Kralj ima pravo predlaganja zakona i tako isto pravo odbacivanja (veto) zakona. On proglašuje i obnaroduje zakone. Pravo odbacivanja kralj može upotrebiti u roku od dva meseca, računajući od dana, kada je Nar. Predst. zakon rešilo.« Pri Protiču pa se glasi čl. 45: »Kralj potvrdjuje i proglašuje zakone. Ako bi kralj našao, da ima razloga ne potvrditi i ne proglasiti jedan zakon, koji je Nar. Pr. primilo, onda je vlada dužna odluku kraljevu o tome saopštiti N. Pr. još u toku istog saziva.« — Komisija je odredila tri kraljevske zastopnike in tri namestnike za slučaj kraljeve odsotnosti, boleznii ali maloletnosti, g. Protič pa samo po enega. Po Protiču je kralj polnoleten z dovršenim 18., po načrtu komisije pa z dovršenim 21. letom. Pasivno volilno pravico odmeril je Protič z dovršenim 25. l., komisija pa še le z dovršenim 30. letom. Za polnomažne sklepe v Nar. predstavništvu zahteva Protič prisotnost ene tretjine, ustavna komisija pa polovico vseh poslancev. Namesto naslova »Mesna uprava« pri Protiču, postavila je komisija naslov »Samoupravne jedinice«. Protič jih pozna v čl. 4 zavsem 4, v čl. 138 pa samo 3 (pokrajine, okruge in občine), komisija pa v čl. 151 zavsem 4.

Izprememba ustave je jako otežkočena v načrtu komisije, ako jo predlaga Nar. predstavništvo. Dva člana sta v tem slučaju predložila narodno glasovanje, ako ga zahteva kralj ali pa 100.000 volilcev.

Ker ustavna komisija sama ne smatra svojega elaborata definitivnim, mišlim, da ni potrebno o njem pobliže poročati.

Član komisije g. Vošnjak dodal je ustavnemu načrtu svoj prilicno podroben načrt o organizaciji pokrajinske uprave, a cela komisija svoje izvestje o potovanju po Hrvatskem, Bosni in Sloveniji v svrhu proučavanja pokrajinske uprave. V tem poročilu beremo, da obstoji na Hrvatskem t. zv. banski sistem, po katerem je upravna vlast osredotočena v rokah bana; slično je v Bosni, v Sloveniji pa obstoji kolegijalni sistem. »Tu (namreč v Sloveniji) stoji predsednik prema poverenicima od prilike u ovom odnosu, u kome je predsednik vlade prema ostalim ministrima, i svi se važniji poslovi svršavaju dogovorno.« Slovenija vlada smatra se že od početka, »da ona nije nasledna samo ranije pokrajinske vlade (namestništva i odbora), nego i ministarstva u Beču, u koliko su ova u pokrajinskim stvarima predstavljala najvišu nadležnost. Na taj način ona je postala po-

slednja nadležnost skoro u svima stvarima pokrajnske uprave, istotako nezavisna od ministarstava u Beogradu kao i hrvatska vlada. Iz ovoga izlazi, da Hrvatska i Slovenija imaju mnogo samostalnih položaj prema Beogradu nego Bosna, i da je Slovenija stvorila sebi veću samostalnost nego što su je imale v austrjsko vreme cve pokrajine, iz čijih je delova ona sastavljena.

Uvažanja vredne so še sledeče izjave te potovalne komisije:

1. «Gotovo je opšte mišljenje, da bi se našlo na velike težkoče, ako bi se htelo odmah, bez kakvog prelaznog statuma, dati svima pokrajina isto upravno uredjenje.

2. Za današnje vreme smatra se, da bi bilo najbolje, pokrajnsku upravu ostaviti u rukama lokalne birokratije.

3. Iz Vašega nacrtu (Protičevega) najbolje su primljene odredbe o pokrajinskim zakonima i o pokrajinskim administrativnim sudovima neki čak nalaze da ti sudovi daju mnogo pouzdanja jamstva za dobru upravu nego i sami pokrajinski sabori ali ovaj sud valja da bude organizovan kao redovan sud sastavljen isključno od pravničkih činovnika.»

(Dalje prih.)

Iz Korotana.

Kako postopalo Nemci na Koroškem z našimi ljudmi? Avstrija odklanja slovenske uradnike, koroške rojake, izganja duhovnike in hujška nanje »Heimatdenste«, da jih preženejo z brutalno silo. Ko je šel proš Emspieler v Tujce po svoje pohištvo v mnenju, da je tam še naše orožništvo, mu je nahujskana nemška drhal že naloženo pohištvo s silo odvzela in prošta pretepala, ga suvala in mu pljuvala v obraz. Nemško orožništvo, naprošeno za pomoč, je prošta ščitilo le v toliko, da ga drhal ni ubila, sicer pa je izjavil orožniški noveljnik, da ga ne more ščititi, češ da se ne more zameriti domačemu prebivalstvu. Prošt se je pritožil na distriktni odbor plebiscitne komisije v Pliberku, ki pa je odgovoril, da ne more prevzeti odgovornost, za njegovo varnost, mu poslal avtomobil in ga dal odpeljati ter izloži na mej. Jugoslavije. Pretečeno nedeljo, so velikovski Nemci in nemškutarji priredili plebiscitno manifestacijo, pri kateri so zasramovali našega kralja, ki ga je v sprevidu predstavljal našimljen Vel'kovčan z nap'om »srbski kralj« čez prsi. Italijanski zastavo so ovenčali. Tako spolnjuje Avstrija jasne določbe mirovne pogodbe in to pred očmi plebiscitne komisije, ki nima ali noče imeti toliko moči, da bi zabranila nemški teror.

Skrunilci grobov. Na boroveljskem pokopališču so Nemci raz grobe padlih slovenskih vojakov in orožnikov odstranili križe in jih pometali; ob zid Ko so hoteli orožniki na dan vseh svetih okrasiti grobove padlih tovaršev, niso našli več križev, ker so jih Nemci izruvali in pometali v stran.

Mariborske novice.

Za provizoričnega vodjo javne bolnice v Mariboru je imenovan primarij dr. Miko Černič.

Glasbena Matica v Mariboru ima danes že čez 300 učencev. Število stalno narašča. Na zavodu poučuje sedaj 11 strokovnih učiteljev. Prvi koncert priredi Gl. M. 4. d. c.

Spremembe. V prostorih dozdajne Pirchanove trgovine se naseljuje te dni podružnica »Zadružne banke v Splitu«. Prostor dozdajne kavarne »Fegethot« pri kolodvoru pa se adoptirajo za »Centralno banko«.

Celjske novice.

Iz celjskega mestnega sosveta. V seji 11. tm. so se obravnavale med drugimi sledeče zadeve: Kot gozdni čuvaj v mestnih gozdovih se nastavi Franc Gala iz Kostanjevca, ki je odlično priporočen in uspo-bijen. — V delno od pomoč stanovanjski bedi se sklone preurediti del poslopij Spod. Lanovža v stanovanja. Napravi se sedem stanovanj, 2 z dvema sobama in kuhinjo, 5 po 1 sobo in kuhinjo. Predelava bo stala 217.000 K. Na predlog dr. Kalana se sklone v enake svrhe sporazumno z stanovanjskim uradom napraviti poseben stanovanjski fond. — Glede prošnje g. Drag. Sireca za

koncesijo manuf. trgovine se izreče lokalna potreba. — Pristojbina za odvažanje fekalij se zviša od 12 na 18 kron od 1 nov. naprej. — Hodnik za pešce se napravi ob cesti na Vrazovem trgu od Benj. Ipavčeve v Vodnikovo ulico. — Na predlog g. Cestnika se sklone se informirati pri malih obrtnikih, ali bi se interesirali za napravo večjega kompleksa lesenih stojnic na travniku med bolniško vojašnico in hotelom pri Kroni. Magistrat bo pozva interese, da se prijavijo, na kar že danes opozarjamo. — Glede prošnje g. Fr. Kokola za koncesijo kot avtomobilski izvošček se izreče lokalna potreba. — Popravila moškega in ženskega mestnega kopališča se naj tako izvrše. — Glede prošnje delavstva v plinarni za 50% no zvišanje mezd in za nabavni prispevek bo razprava v prihodnji seji. — Telovadnica meščanske šole se prepusti v porabo tudi dekliški šoli šolskih sester, ki nimajo svoje telovadnice. — Olepševalnemu društvu se za veselico 23 tm. prepustita brezplačno 2 sežnja drv iz mestnih gozdov.

Za veselico Olepševalnega društva v Celju danes 13. tm. zvečer je zanimanje vedno večje. Priprave so ogromne. Strokovnjak, ki si jih je ogledal, izjavlja, da tako krasnih šotorov še ni bilo v Celju. Srečolov bo tako bogat, da vsako pride na račun, če še toliko izda. Vina so najboljše iz najbolj znanih kleti in razmeroma zelo po ceni. Jestivine bodo se prodajale po kolikor mogoče nizkih cenah in se ne bo nihče čutil izrabljenega. Zato upamo, da bodo vsi Celjani društvu pripomogli z udeležbo do čim najlepših dohodkov, da to moglo še na prejkakor doslej vršiti svojo lepoto nalogo.

Mestno gledališče v Celju. V četrtek dne 18. tm. priredi Dramatično društvo pod režijo g. St. Gradišnika otvoritveno predstavo sezije 1920/21. Cankarjevo zabavno komedijo v 4 dejanjih »Za narodov blagor«. Vsled gostovanja ruske operetne družbe se je otvoritev sezije morala preložiti na t. dan, od katerega naprej se bodo vršile redne gledališke predstave. Slavno občinstvo opozarjamo že sedaj na to komedijo, ki je še zanimivejša in zabavnejša od farze »V dolini šent lorijski« katera se je v latski seziji na splošno željo uprizorila 3 krat z dobrim uspehom. Vsebina komedije sledi v prih. ševilki.

Mestno gledališče v Celju. Celjsko Dramatično društvo je angažiralo kot režiserja Celjanom dobro znanega gosp. Bratino, doslej režiserja Mariborskega gledališča. Kakor slišimo, nastopi gosp. Bratina svoje mesto v Celju že te dni.

Koncert Thierry-Jeraj Brezovšek. Z ozirom na naše že objavljene notice o koncertu operne pevke Vilme pl. Thierry jeve, viol. prof. Karel Jeraj in ljubljanskega opernega kapelnika Ivana Brezovškega, ki se vrši v Celju dne 15. t. m. v veliki dvorani hotela Union, donšamo danes za naše čitatelje program te prireditve, ki obeta izboren uspeh v vsakem oziru: A. Lajovic: Razdvojenost; R. Savin: Ljubica, zdaj je dan; P. Konjovč: Aman djevojka. (Poje V. pl. Thierry). E. Grieg: Sonata C-moll (igra prof. Jeraj). P. Konjovč: Tema. J. Katze: Moja sudba. J. Katze: Aj, da znadeš (poje V. pl. Thierry). R. Savin: Balada. F. Smetana: Iz moje domovine (igra prof. Jeraj). Saint-Saens: Arija Dalila. R. Stöhr: Tužna ptica na polju. E. Grieg: O ivanjskoj noči (poje V. pl. Thierry) Piano: operni kapelnik Brezovšek. Programi, ki se bodo predajali v dvorani in v predprodaji, vsebujejo tudi tekst posameznih komadov, katere poje gospodična Thierry-Jeva. Razprodana dvorana bo pokazala simpatije, katere uživajo gori omenjeni domači umetnik.

Iz mestnega sosveta je vsled boleznj izstopil g. Konrad Kager. Mestni sosvet mu je v seji 11 tm. za njegovo vztrajno delo v prid občini izrekel zahvalo, kakor tudi svoj čas izstopivšemu g. dr. Fr. Žiherju.

Zopet nova slovenska trgovina. Maticjevo trgovino v Aleksandrovi ulici sta kupila trgovec g. Al. Freče in g. Jernej Plahuta.

Več spoštovanja pred osebo regenta bi že lahko imeli oni g. kavarinar v Celju, ki ima njegovo sliko enostavno pribito na zid z žeblički, namesto da bi jo dal napraviti lepo v okvir. Ne vemo, kaj bi bile rekle avstrijske oblasti, če bi bil kak kavarinar

imel na steni na enak način sliko Habsburžana. Torej?

Invalidski dom se namerava napraviti v Celju iz stare bolniške vojašnice.

K. pališče g. Tratnika zopet odprto. Od danes 13. tm naprej je mestno parno kopalšče g. M. Tratnika zopet odprto.

Presešli se je iz Gaberja v Celje znani kiparski mojster g. Miloš Hohnjec in ima svojo delavnico v Razlagovi ulici (v prostorih kamnoseške družbe). Vrlega narodnjaka toplo priporočamo!

Celjska pukovska okružna komanda rabi 3 službenike za pisarniški posel. Isti bi imeli po 1200 dinarjev letne plače in prispevke za draginjsko doklado. Pogoji: v prvi vrsti se bodo upoštevali invalidi iz svetovne vojne ali vojske že v Jugoslaviji. Morajo biti dobro pismeni, po upeljavi tudi za samostojno uporabljivi. Pri dobri izkušnji in prdnosti lahko isti pozneje po izvršenih izp'tih zaprosijo za nameščenje kot stalni admin. uradniki ali pisarji. Eventualni prosilci naj se javijo pri te jkomandi in naj prinesejo vse potrebne dokumente seboj.

Kino Gaberle V petek 12. soboto 13. in nedeljo 14. nov. krasna štiridejanska drama »Gospodje uradniki«.

Na godovanju velezaslužnega tajnika celjskih devičarjev brata Dragotina Postržina in brata Dragotina Šarlahana so zbrali sotrpini 420 K za dobrodelne namene in so darovali: za celjsko nevesko društvo 250 K, invalidu Tavčarju v Gosp. ul. 5 170 K.

Za Jugoslovansko Matico so nabrali 9. tm. neimenovani gostje v Narodnem domu v Celju 90 K. (Gdč. biagajinco prosimo, da znesek v našem uredništvu dvigne.)

DNEVNE NOVICE.

Poziv beguncem! Begunci se obveščajo da je kred'iranje vožnje za one, ki se za stalno vrnejo na svoja domovja, podaljšano od centralne vlade le do 31. decembra 1920. Ta rok se pod nobenim pogojem ne bo več podaljšal, zato je v nteresu beguncev, ki se mislijo vrniti, da se vrnejo do konca leta, ker bi sicer morali sami plačati selitvene stroške. — Urad za zašč. to beguncev.

Predsednikom »Slovenske Matice« je izvoljen prof. dr. Dragotin Lončar.

Samo mi in mi sami! Mariborska »Straža« piše: »Za nadaljno izobrazbo (naroda) se je delalo doslej izključno po političnih strankah. Skoraj vse, kar je, je storila Slovenska ljudska stranka, za delavce so delali nekaj socialisti, sedajna demokratska stranka ni storila na deželi skoraj ničesar«. Tako, sedaj pa veste, vi vsi idealisti v stotinah naših bralnih in drugih izobraževalnih društvih, Ciril-Methodovih podružnicah, sokolskih društvih itd. po deželi, vsi vi niste storili za izobrazbo naroda prav nič, vse to je opravila klerikalna stranka s svojo hujskarjo proti edinstvenosti države, proti naši vojski, proti napredku. Vsi drugi ste ničle. »Samo mi in mi sami« — je rekla »Straža« — pa amen! Ali se naj s takimi bahači bodemo?! Ne!

Orožniški dopusti. Po najnovejši naredbi imajo orožniki pravico na 20 dni dopusta vsako leto z vsemi pristojbinami.

Sokolstvo.

Sokoli pozor! Večji denarni zavod v Liki išče dobrega knjigovodjo pod zelo ugodnimi pogoji. B. atie v. d. t. e. l. j. naj odpošle prošnje do 13. tm. Sokolskemu Savezu v Ljubljani. — Službe iščejo 1 absolvent trgovske šole (dober telovadec) in ena sestra. Podrobnosti poda Jugoslov. Sokolski Savez.

Starešinstvo Jugoslovenskega Sokolskega Saveza je na svoji seji dne 8. novembra tl. po naročilu glavne skupščine v Mariboru sklepalo glede telovadne obleke in kroja članov, članic in naraščaja. Natančni predpisi o vseh oblekah so bili izročeni br. Branku Palčić-u v Zagrebu, Gunduličeva ul'ca, ki je založnik vseh sokolskih potrebščin za Jugoslavijo. Društva in člani, ki si hočejo nabaviti nove obleke in kroje, naj se obrnejo na zgoraj imenovanega brata. — Natančen opis obleke in kroja bo objavljen v prihodnji številki Sokolskega Glasnika.

Vsesokolski zlet v Čikagu 1921. Izvršni odbor ameriške sokolske zveze je glasom poročil češkoslovaških listov

sklenil, da priredi leta 1921 vsesokolski zlet v Čikagu in veliko proslavo ujedinjenja ameriške sokolske zveze v češkoslovaško sokolsko zvezo.

Prosveta.

Koncert Thierry Jeraj-Brezovšek. V ponedeljek dne 15. tm. se vrši v veliki dvorani Union v Celju vokalno-instrumentalni koncert Thierry Jeraj-Brezovšek. Operna pevka ljubljanske opere Vilma pl. Thierry-Jeva ni znana samo domačemu občinstvu, ampak je dosegla lepe uspehe tudi v vseh večjih krajih naše domovine in v inozemstvu. Ta izborna altistinija ima ne navadno obsežen, močen in zvoneč glas najboljših vrlin. V višini je polen toplote, v sredi prijeten, v nižini pa resen in polno doneč. Njena umetnost, nieno nastopanje in prednašanje ter utopitev v skladbo odgovarjajo popolnoma njenemu osvajajočemu bitju, prož temu z inteligenco in naravnostjo. Sodelovanje prof. na našem konzervatoriju Karla Jeraja, ki je znan našemu občinstvu posebno kot kapelnik orkestralnega društva, ter izbornega kapelnika ljubljanske opere Ivana Brezovškega, bo sigurno popolnito v polni meri ta večer, za kateri vlada že sedaj živo zanimanje. Koncert se ponovi dne 19. tm. v Mariboru (Görz). Predprodaja vstopnic v Celju v tr' fiki Kovač, Aleksandrova cesta št. 5.

»Kaj se ne spodobi« je žepna knjižica, ki jako dobro opisuje vse slabe navade, ki so razširjene med ljudstvom in je obenem izvrstna svetovalka, kako se mora človek obnašati v vsaki dostojni družbi. Primerna je za vsak stan in za vsako priliko. Dobi se za ceno 10 kron v vsaki knjigarni. Izdal in založil anončni zavod »Vedež«, Maribor, Gregorčičeva ulica 6.

Vestnik invalidov.

Podružnica zveze vojnih invalidov v Braslovcah je sklenila na zadnji odborovi seji 5. tm., da se bode uradovalo dvakrat na teden in sicer: v sredo in nedeljo, obakrat od 8. do 10. ure dopoldne. Invalidi, kdor ima kakšno prošnjo ali pritožbo, oglasite se v določeni urah v trafik. tovariša Ivana Debelak v Braslovcah. Kdor še ni organiziran, naj se nemudoma vpiše, ker le v skupnosti je moč!

Dopisi.

Iz Savinjske doline. Po prevratu se je odvzela gostilniška koncesija bogatašu in renegatu Janiču v Žalcu, kjer imamo itak brez njegove še 17 gostiln, rojev za tak majhen kraj več ko preveč. Zgodilo se je to, ker je bila Janičeva gostilna stalno zbirališče naših nemškutarjev, zagrizenih nasprotnikov slovenstva in Jugoslovanstva. Janič sam je imel od l. 1915 pa do konca vojne na steni v gostilni zemljevid južnov. hodega bojišča in čez Srbijo nalepljen napis: »Serbien erledigt«. Kako je z denuncijantstvom spravil naše ljudi na fronto, vedo povedati tisti žatčani, ki so bili srbski izdajalci. In danes? Danes, ko se bogataš Janič, ki mu je gostilna morda potrebna samo zaradi kratkočasia, ne pa iz gmotnih ozirov, poteguje zopet za koncesijo, gredo temu renegatu na roko razni zavedni Slovenci, priporočil ga je narodni tržki obč. zastop. in okrajno glavarstvo pozablja, da smo preživeli veliko revolucijo in se stavi samo na mrtvo točko paragrafa ter mu mirne duše podeljuje koncesijo. Razni narodni gospodje hodijo k Janiču na pojedine in love — in eto Janič je opral vse svoje grehe, pozabljena so njegova denuncijantstva, pozabljena njegova hujskanje proti Srbom in Jugosaviji v našem »narodnem« trgu, pozabljeno, da še danes stalno izziva nas tržane s svojim poslednjim švabčenjem — napravi se mu velik poklon — podeli koncesija — pa mirna Božna! Toda ni še izgovorjena zadnja beseda!

Šmarje pri Jelsah. Klerikalni listi pojejo slavo sijajni zmagi kler kalcev pri občnem zboru kmet podružnice. Da bo svet vedel, kako izgleda ta sijajna zmaga, bodi povedano, da so imeli 6 (reci in beri: šest) glasov večine. Pridobil jim je te glasove sladki kaplan Hohnjec, ki je odvrnil z lažljivo agitacijo nekaj trgovcev, da niso šli volit, dočim so drugi pokazali dovolj močnatosti in so šli volit. Nekaj volilcev je odvrnil tudi kanonik, ki je zagrozil, da ne da

tistim, ki bi nasprotro volili, več slogov od »svojih« njev v najem. Tudi kot član komisije ni pripustil voliti članom, ki so to že več let Vložena je pritožba — V nedeljo bi se imela vršiti nova volitev načelnika okr. zastopa namesto umrlega dr. Georga. Prišlo je 15 članov okr. zastopa, med temi 4 klerikalci. Ko so videli, da so v manjšini, so ostali izven volišča in so sabotirali volitve ter tako onemogočili, da bi okrajno gospodarstvo prišlo redno v tok. Preskrbljeno e, da jim bodo računali glede nadaljnjega sabotiranja okr. zastopa prekrižani.

Rogaška Slatina. Dne 6 tm. je pri kočarju Gobcu nastal požar, ki mu je vse uničil. Zavarovan je bil samo za 1000 K. Prostovoljna požarna bramba iz Rogoške Slatine je skušala ogenj pogasiti, pa se ni posrečilo. In sedaj čuited! Pri požarni brambi je tudi nekaj zdraviliških delavcev. Ravnatelj Dolenc je izjavil, da bo od pogorelega zahteval plačanje dela teh delavcev kot gasilcev. Večje sirovosti si ne moremo misliti. Siromaka Gobca je ta nečloveška izjava še skoro hujše zadela kot nesreča sama. Dan obračuna za ravnatelja Dolenca pa se bliža. Naj si rfe domišlja, da se bo še dolgo igral z nami domačini!

Iz Ptujja. Glasilo NSS »Nova Pravda« prinaša razne vesti iz našega mesta in se pogostokrat zaletava v osebe, katere ji menda ne vrgajo posebno. Da si je velikokrat zelo umestno, da se takozvani višji ali njim blizostoječi funkcionarji radi različnih nedostatkov zefrkujejo, vendar ni nikakor na mesu se spraviti na soprog predstojnika uglednega državnega uradnika in živinozdravnika. Če ti dve kot N-mki na ulici nemški govorita. Take in enake osebnosti pač ne spadajo v sedanjem času v javnost in če misli »Nova Pravda«, da si s tem pridobi morda več pristašev za bižajoče se volitve, se zelo moti. Uverjena naj bo, da ji je ravno ta dopis iz ptujskih ulic odvrnil že mnogo takih, ki so dosedaj imeli namen se te stranke poprijeti oziroma svoje glasove oddati za njene kandidata, ker je radi njenega otročje-navnega pisanja nikdo resnim smatrati ne more.

TRGOVINA, OBRT IN NA RODNO GOSPODARSTVO Zakon o splošni carinski tarifi.

(Dalje.)

Člen 7.

Dopuščten ie prost uvoz predmetov, ki se bodo začasno ustavili v deželi, ali ki se bodo v deželi izgotovili ali dalje objelali, pod pogojem, da se vrnejo; dalje sirovin in polidelkov, ki se bodo v deželi predelali pod pogojem, da se zopet izvozijo v predelanem stanju.

Blago se more v popravo in nadaljno objelavo izvoziti s pravico na zopetni uvoz, toda z doplačilom carine na vse to, kar se doda v inozemstvu temu blagu po tarifnih postavkah, ali če tako ni mogoče postopati — tedaj s 15% od s predelavo, popravo ali izdelavo pridobljene vrednosti. Izvoz sirovin in polidelkatov v predelavo v inozemstvu — se ne dopušta.

Kjer bi se v teh slučajih — kakor pri izvozu, tako pri uvozu — ne mogla potrditi istovetnost takega blaga, tam bode merodajna ekvivalentnost.

Člen 8.

Carine prost uvoz bode dopuščten samo na podlagi vzajemnosti za:

1. predmete namenjene za neposredno porabo diplomatskega osebja, akreditiranega pri srbskem kralju po meri privilegijev, katere vživa tudi kraljevsko diplomatsko osebje pri drugih dvorih.

Teh privilegijev bodo deležni tudi generalni konzuli, konzuli in vice-konzuli in konzularni ageriti, v kolikor je tega deležno naše konzularno osebje na tujem.

Častni konzuli ne uživajo teh pravic.

2. Napise, zastave, znake (embleme, pečeta in ostale predmete, katere pošljejo tuje vlade v porabo svojim predstavnikom v Srbiji, ako dotična država ukaže v tem pogledu vzajemnost.

Člen 9.

Blago, ki v uvoznih tarifni ni izrecno navedeno, niti ni obseženo v tarifni po-

stojanki, se bode zacarinilo po onem odstavku, po katerem se zacarin: blago, s katerim je ono najsorodnejše po kakovosti in upotrebi.

Odpadki, ki niso izrecno označen: v tarifi in ravno tako ali pokvarjeni ali vsled dolge uporabe izrabljeni predmeti se bodo zacarinili kakor surovine, od katerih izhajajo, če se morejo porabljeti samo za to, za kar se uporablja ta surovina, ali ako se s primernim postopanjem carinske oblasti na stroške uvoznika napravijo neporabljivim za kaj drugega. Nasprotno pa se bodo zacarinili, ako se morejo za kaj drugega porabiti, po uporabi. Če pa je postalo blago vsled tega, da je pokvarjeno, povsem neporabno, bode prosto carine.

Odpadki in pokvarjeno blago, ki bi bilo podvrženo carini, se bode pustilo prosto carine le kot sredstvo za gnojenje, pod pogoj, ki jih bode za to predpisal finančni minister.

Člen 10.

Kraljevska vlada se pooblašča, da v slučaju železniške zveze med kraljevino Srbijo in sosednimi državami na podlagi tozadevne konvencije osvobodi carine:

1. Predmete, potrebne za zgradbo postaj in prog od postaje do meje, v kolikor imajo to delo opraviti tuje oblasti in tuji podjetniki.

2. Predmete, ki so potrebni za izvrševanje službe, katero je tuje društvo prevzelo, s predmeti vred, ki so potrebni za vzdrževanje proge do meje, in z vsemi ostalimi predmeti, potrebnimi tujim obmejnim oblastim zaradi službe.

3. Pohištvo in predmete za službo uradništva in slug železniške ali kake druge uprave sosednih držav v Srbiji.

Člen 11.

Za blago, katerega kakovost ali zavor ne dopušta pregleda, ali ako tega lastnik blaga ne dovoli, se plača najvišja carina.

Člen 12.

Ako dojde carini podvrženo blago iz držav, ki postopajo s srbskim blagom ali brodovi manj povoljno kakor z istimi drugih držav, bode kraljevska vlada na predlog finančnega ministristva odredila, da se od blaga, izvirajočega iz te države, plačuje poleg redne carine še dodatek do 200% ali do polne trgovske vrednosti blaga. Za blago, ki je po tarifi prosto carine, se bode uvedla specifična carina do 100% njegove trgovske vrednosti.

Te odredbe se izdajajo v obliki kraljevskega ukaza in predlože narodnemu predstavništvu v odobrenje takoj v prvem zasedanju, ako bi v času izdajanja onih odredb to ne bilo sklicano.

One odredbe pa takoj prenehajo veljati, če jih narodno predstavništvo ne odobri.

Člen 13.

Vlada se pooblašča, da na tuje blago, ki uživa v vsaki obliki premija na izvoz ali ima kake druge predprave, poviša carinski odstavek za najmanj tako svoto, kolikor znaša ta premija ali predprave.

Člen 14.

Vlada more na predlog finančnega ministra znati carino, ali dopustiti tudi prost uvoz za ljudsko ali živinsko prehrano v slučaju nerodovitnosti v deželi in prirastka živine v slučaju živinske kuge. (Dalje prih.)

SLADKORNA PESA V POSAVJU.

Nekateri kmetje v Posavju so že letos sadili sladkorno peso. Iz različnih krajev se je poslalo nekaj pesnih glav državnemu kmet.jsko-kem.jskemu zavodu v Ljubljani na preizkušnjo na sladkor. Preizkušnja je pokazala kljub temu, da pesno seme ni bilo prvovrstno, in kljub temu, da se pesa ni povsem pravilno obdelovala, ter je vsled preplitkega sejanja izrasla večnoma preveč iz zemlje, prav sijajne uspehe:

Pesa iz Senuš pri Krškem je pokazala 16 odstotkov;

iz Leskovca pri Krškem 15.60 odstotkov;

iz Št. Lenarta v brežiškem okraju 16.30 odstotkov;

iz Dobove 17.50 odstotkov;

iz Srebrnič pri Novem mestu 16.70 odstotkov;

iz Dol. vasi v brežiškem okraju 18.40 odstotkov;

iz Vel. Dolne in Čateža v kostanjeviškem okraju 17 odstotkov.

Pripomniti je, da ima bosanska pesa največ 14.3 odstotkov sladkorja. S to

preizkušnjo se je pokazalo, da je posavska zemlja za kulturo sladkorne pese zelo pripravna, ko se po drugih deželah niti z boljšim semenom in z boljšim obdelovanjem pese ne dosežejo isti odstotki sladkorja, kakor so se dosegli pri posavski pesi prvo leto. Z zboljšanjem semena in s pravilnim obdelovanjem pese dosegli se bodo v Posavju še višji sladkorni odstotki v pesi.

Obvezni polletni podkovski tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. januarja 1921. Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo državne podkovske šole v Ljubljani do 10. decembra 1920 prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. ubožni list in 6. zdravstveno spričevalo. Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Betonsko železo. Urad za pospeševanje obrti ima v zalogi nekaj vagonov betonskega železa po nizkih cenah. Interesenti-obrtniki naj se obrnejo direktno na omenjeni urad, Dunajska cesta št. 22

Trošarina od olja in kvasu se odbira samo še do 1. dec. in se potem odpravi.

Priznanice do 1000 K bo po novi naredbi fin. ministra izplačati do 1. aprila 1920. One za večje zneske bodo obrestovane po 3% in se amortizirajo do 31. decembra 1930.

Železnica Murska Sobota Ormož-Ptuj. Pred nedavnim časom sestal se je v Gornji Radgoni osrednji odbor za zgradbo železniške proge Vratislava-Reka. Ta odbor je stopil v dotiko s svetovnoznanom tvrdko Valliere & Simon v Lausanne. Znano je, da so pokrajine, po katerih bo ta proga tekla, na gospodarskih in industrijskih produktih zelo bogate. Ker so pa odrezane od svetovnega prometa, zlasti Prekmurja kateremu ne bo mogoče uspešno se razvijati, če se mu ne da življenskih predpogojev, je sklenil odbor, v najkrajšem času prijeti z gradnjo delne proge Murska Sobota-Ormož-Ptuj. Proga bo del glavne proge Vratislava-Reka, katera se bo nadaljevala do Severnega oziroma Jadranskega morja.

Prekmurkim oblastem bi priporočali, da z vsemi dopustnimi sredstvi — bodisi z materijalom ali delavnimi močmi — podpirajo ta, zlasti za Prekmurje nad vse važen načrt.

Nova tvornica za izgotovljene obleke in perilo se je ustanovila v Zagrebu. Lastniki so bratje Barmaper. Začetna glavnica znaša 500.000 kron.

Naša narodna banka v Beogradu ima 3 milijarde din. v prometu. Če na drugi strani vidimo, da ima nemška banka v Berlinu v prometu 62 milijard mark, avstro-ogrska (avstrijska) 19 milijard kron, češki bančni urad 9 $\frac{1}{2}$ milijard čsl. kron, francuska banka v Parizu 39 milijard frankov, izhaja iz tega, da je naša kronsko-dinarska novčanica ena najslabnejših novčanica sveta.

Razstava sadja in sadnih izdelkov v Skoplju. Srbsko poljoprivredno društvo je priredilo od 27. do 31. oktobra t. l. v Skoplju v Srbiji razstavo sadja in sadnih izdelkov iz krajev Nove Srbije. Razstava se je otvorila dne 27. oktobra t. l. s slavnostnim govorom predsednika »Srbskega poljoprivrednega društva« in inšpektorja razstave. Razstava je bila razdeljena na šest oddelkov, in sicer: 1. sveže sadje; 2. podelano sadje; 3. sadne pijače in likerji; 4. brezaikoholne sadne pijače; 5. sadjarsko orodje in 6. razstava ple-tarskih izdelkov. 28. in 29. oktobra pa se je vršilo praktično predavanje o podelavanju sadja za učitelje. Za tozadevno razstavo je poklonilo ministristvo kmetijstva in vode znesek 10 000 din., razni denarni zavodi pa vsoto 2500 din.

Borza 11. nov.

Praga: dinarji 240, marke 114.25, švicarski franki 1534.50, lire 335.50, francoski franki 577.50, funti 335, dolarji 99.25, avstr. krone 17.05, poljske marke 21.50.

Dunaj: Zagreb 438—358, Budimpešta 94—104, Praga 554—582, Varšava 117—137, češkosl. krone 556—584, dinarji 1330—1390.

Curih: Berlin 7.47 $\frac{1}{2}$, Newyork 654, London 22.12, Pariz 37.85, Milan 22.17 $\frac{1}{2}$, Praga 685, Budimpešta 1.22 $\frac{1}{2}$, Dunaj 1.75, Varšava 1.65, avstrijske krone 1.20.

Zagreb: Devize: Berlin 184—186, Italija 528—532, Newyork 152—153, Pariz 890—899, Praga 165 166, Švica 2200, Dunaj 28.75—29.50, Valute: Dolarji 148—149.25, avstrijske krone 32—33, rublji 95 98, franc. franki 900 nemške marke 186—190, lire 525—530, češkoslov. krone 160—165.

RAZNE VESTI.

Tihotapstva pri Cmureku. — Dva jugoslovanska organa ubita. Že dalje časa se je v okraju cmureškem pojavljala dobro organizirana tihotapska družba. Prebivalstvo je teroristično postopanje teh ljudi neprenehoma vznemirjalo. Pri prvem spopadu te tolpe z jugoslovanskimi organi je bil nadzornik finančne straže Franc Veršič ubit s strelom v glavo. Ker se je tihotapska družba zopet umaknila na avstrijsko ozemlje, je štajerska deželna vlada uvedla natančne poizvedbe. Dne 29. oktobra se je izvršil nov zločin. Ta dan je bil v Gorenjem Cmureku ukraden konj in pri tej priliki so na bestialen način umorili jugoslovanskega orožnika Hermana, ki je stražni konje. Dobl je dva strela in 17 ubodlajev z noži. Drug, na pomoč hiteči jugoslovanski orožnik tihotapev ni mogel zasledovati, ker so nanj streljali. Po zvedbe avstrijskega orožništva so dognale, da leti upravičen sum glede obeh zločinov na več oseb, za katere je deželna vlada dne 6. tm. odredila aretacijo. Ker je bilo znano, da so tihotape oboroženi, se je morala aretacija izvesti previdno. Ob aretaciji bratov Adolfa in Viktorja Černiča, ki sta bila oborožena z nabiti samokresli, so našli orožniki ljut odpor, ki so ga mogli premagati samo z orožjem. Oba zločince sta bila ob tem znatno ranjena. Poeg njih so bili zaprti tudi Peter Ma, Jožef Reischp in Jožef Scher. Preiskave se nadaljujejo.

Velik požar v Zemunu. V Zemunu je te dni pogorelo tranzitno skladišče na kolodvoru, v katerem je bil shranjen znani zastrupljeni ameriški fižol. Ob tej priliki je zgorelo tudi 24 večnoma nato-vorjenih železnih vlakov in velika šupa, v kateri je bilo nastanjenih več delavskih družin. Ogenj je nastal na ta način, da je neki Maren v šupi kral prešča in nato ondi topl mast; ko je posel dovršil, ni ognja dovolj skrbno pogasil. Škodo cenijo na 3 in pol milijona dinarjev.

Zadnja poročila.

Galški židi za Poljsko.

L v o v, 10. nov. PBA javlja: Na zborovanju vseh židovskih strank v Tarnopolu so po govorih raznih zastopnikov sklenili resolucijo: Židovski nacionalisti in poljski žide, ki se smatrajo za državljane Poljske, so sklenili uvesti inicijativo, da se skliče zborovanje vseh občin in židovskih strank v Vzhodni Galiciji, da se končno veljavno izjavijo za združitev Vzhodne Galicije s Poljsko. Izražamo hvaležnost poljski armadi, ki nas je osvobodila boljševskega zatiranja.

Z jadranske konference.

Beograd, 11. nov. Zagreb, nov. ur. javlja: Iz Santa Margherite prinašajo italijanski listi poročila, da so Italjani veliko žrtvovali, ko so se odrekli Dalmaciji in skoro vsem otokom. Zahtevo po Javorniku in Snežniku podprajo z razlogi obrambe, enako zahtevo po koridorju z Reko. Pravijo dalje, da hoče Italija skupno z Jugoslavijo prijeti; ako jo zoper ustanovitev podonavske zveze in proti vrnitvi Habsburžanov v Avstrijo

Vila Spinoli — last Dubrovničana.

Beograd, 11. nov. »Politika« poroča iz Santa Margherite: Pogajanja za Jadran se vrše v veliki dvorani vile, ki je bila nekoč last znane rodobine Spinoli. Sedaj je pa last Dubrovničana Mihaloviča, ki je znan po ogromnem bogastvu. Vila je tik morske obali in nudi krasen izgled na ligursko morje. Dvorane so neobčajno razkošno opremljene. Značilno je, da se vrši za Jugoslavijo usodna konferenca v vili Dalmatiana.

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dobri prijatelj v takih hudih dneh vam je Fellerjev Eliza-fluid! 6 dvojnatih ali dve veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebej. — Zagorski sok zoper kašelj in pisne bolečine 1 steklenica 9 K.

Slaba hrana vam je povzročila žrelodec? Fellerjeve prave Eliza-kroglice ga spravijo v red! 6 skatlic 18 K. Omot in po tnina posebej, a najceneje. Evgen V. Feller, Stubica donja, Elsatrg št. 356 Hrvatska. B.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, **Celje**, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večimi kraji v tu- in inozemstvu.

Oglejte si zalogo!

MANUFAKTURNA IN MODNA TRGOVINA 1358 12-6

Celje **KAROL PAJK** Celje

je prejela veliko množino sukna, parhenta, hlačevine, klota, šifona, cefra, ženskega volnenega blaga, moškega in ženskega perila itd. — V zalogi so tudi vse šiviljske in krojaške potrebščine.

Vsakovrstne tiskovine izvršuje v najmodernejši izpeljavi
Zvezna tiskarna, Celje.

Med univ. **dr. Boleslav Barth**

v Celju, Millstan. Ordinira vsak dan 11-12 in od 3-4 za ženske, spolne in splošne bolezni. Zdravljenje z neosalvarsanom in z gonovaccino. 167-12

Bivši računski podčastnik, več vseh pisarniških del kakor tudi strojepisja, želi nastopiti službo v kakšnem uradu. Ponudbe z navedbo plače se prosi pod M. SPETZ, Brod na Sutli p. Rogatec. 1476 1

Morska trava (Seegrass) se dobi pri **Anton Bamgartner,** Celje, Gosposka ulica 30. 1467 2-1

Proda se železna peč. Dolgopolje št. 17 pritlično. 1480 1

Stanovanje v Zagrebu na Ilici, obstoječe iz 4 sob, kopalne sobe in kuhinje z električno razsvetljavo se zamenja za stanovanje v Celju, izvršljivo takoj. Naslov v upravnistvu. 1478 2-1

Peki pozor! Dobra nova pekovska peč za premog, (Schamottherd, Patentipeln) moderne vrste in stroj za krušne drobtine (Semmelbröselmühle) je takoj podreti in prodati. **Jožef Kürbis** Celje.

Proda se 1 lahek voz na peresih, pripraven za mesarje, in mlada prasica za pleme. 1481 1 **Narodna kavarna v Celju.**

Petrolejske kante dve z zabojem plačano po K 58—, posamezne po K 22— vsaka železniška postaja. 12-9 **Sever & Komp., Ljubljana.**

STAMPILJE PEČATI
GRAVEUR **ANT. ČERNE**
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1
franko
1347 12-6

Zenitna ponudba. Mizar, 35 let star, išče v svrhu takojšnje zenitve znanja s posebnim dekletom ali vdovo z majhnim posestvom. Cenjene ponudbe s sliko pod šifro »Zanesljiv 1548« na upravo »Nove Dobe«. 1474 1

Na debelo in drobno kupite najbolje pri **tvrdki Janko Bovha** Celje, Kralja Petra c. Celje, papir, zvezke, svinčnike, peresa, radirke in vse druge šolske in pisarniške potrebščine. 21

Franc Zangger
CELJE, špecerijska trgovina na debelo in drobno. 1286 52-7

Trgovina z južnim in domačim sadjem, z kanditi in slaščicami
R. DEBENJAK
Celje, Kralja Petra cesta 15.

Gostilna pri **P. L. Bračič-u**
na Dečkovem trgu 6 nasproti Kralja Petra vojašnice.
Točijo se pristna domača vina, vsaki čas topla in mrzla jedila. Sprejemajo se abonenti po znižanih cenah. na razpolago so sobe za tučce. Postrežba točna in solidna. 52-7
Jurij in M. Šanc.

Pomočnik špecerijske stroke, boljša moč se sprejme takoj v večji špecerijski trgovini v Celju. Ponudbe pod: »Samostojen« na upravn. 1466 2-2

Prodajo se radi pomanjkanja prostora velika in mala kredenca, moderni slog, brušene šipe, popolnoma nerabljene. Naslov pove upravnistvo. 1455 4-4

Ivan Ravnikar veletrgovina = Celje. Kupujem pšenico, oves, koruzo in ajdo po najvišji 107 dnevni ceni. 101

Umetna gnojila

(kalijeva sol, kostna moka, kostni superfosfat i. i. d. i. i. d.) dobavlja najkulantneje

Vinko Vabič, Žalec Slovenija.

Zahtevajte ponudbe za vagonse, polvagonse in manjše množine!

1463

6-1

Za gostilničarje in vinske trgovce se priporočajo stara, močna črna in bela

dalmatinska VINA

katera so vsled svoje visoke gradacije in dobrega okusa tudi najprikladnejša za zboljšanje slabejših vrst vina. 21

Ivan Matković, zaloga dalmatinskih vin Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8 **Samo na debelo.**

Josip Rojc, mehanik

v Celju, Prešernova ulica št. 16. V zalogi so najboljša nova in stara kolesa, fina francoska in angleška pneumatika. Vsakovrstna popravila se izvršijo točno. 770 52-23

ŽARNICE (Metalldrahtlampen) najboljše vrste, tudi 1/2 Watt, za 110, 120, 220 Volt od 16-100 sveč razpošilja po nizkih cenah 1431 4-3 **Karol Florjančič Celje,** Glavni trg 16.

Proda se tudi novo **damsko kolo** znamke »Waffenrad«.

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem kupil

manufakturno in modno trgovino **Traun & Stiger** naslednik **Fr. Mossmann**

prej **Stallner** na Glavnem trgu št. 17, kamor preselim svojo sedajno trgovino na **Kralja Petra cesti št. 13.**

Fr. Urch

naslednik tvrdke **Traun & Stiger.** 1355 12-6

Pozor!

Prodam takoj 2 1-vprežna koleselna. Na ogled so vsak čas v gostilni pri **F. Pavilncu,** Gledališka ulica 5. 5

Učenec

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo, stanujoč v mestu ali bližnji okolici, se sprejme v manufakturni in modni trgovini **Dragotin Sirec,** Celje, Cankarjeva ul. 4. 1470 2-2

STAMPILJE vseh vrst **CIRIL SITAR** LJUBLJANA Sv. Petra cesta 15
1369 12-3

Ivan Strelec

tapetnik v Celju, Samostanska ul. 2. Prevzame vsa tapetarska dela, kakor napravo žimnic, tapetniških mobilij itd. Popravila izvršuje točno in cenno. Točas v zalogi morska 502 trava, afrik in žima za modroce. 50-30

Rud. Zontič

Celje, Kocenova ulica 2 (v bližini kolodvora). Izdelovanje vseh vrst čevljev, od priprostih do najtinejših po dnevnih cenah. 45-36

V gostilni Pri mostu

se toči pristno ljutomersko haloško in bizeljsko vino, vsaki dan sveže pivo. Vsak čas topla kuhinja. Sprejmejo se tudi abonenti. Se priporoča

Ana Mikuš omož. Natek

Maks Zabukošek krojaški mojster v Celju Cankarjeva ulica

se priporoča za točno in solidno izvršitev oblek za gospode. 11 41

Delavnice:
Razlagova ulica

Kamnoseška industrijska družba v Celju

Delavnice:
Razlagova ulica

Kamenolomi
Cezlake

Izvršuje nagrobne spomenike, grobnice, oltarje, pohištvne plošče, židne oblake iz pohorskega granita in vseh vrst marmorja, dalje stopnice, podstavke, tlakovne kocke, robnike in vsa v to stroko spadajoča dela. 1331 12-6

Kamenolomi
Josipdol

Edina slovenska specialna trgovina z baryami in laki.
Agentura in komisijsko podjetje.

IV. Ferlež & Celje

Narodni dom

Trgovina z lesom in drvni na drobno in debelo.
Kupuje jamski in ostali les po najvišjih dnevnih cenah.

Registrov. kreditna in stavbena zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15 v Celju

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po (4%) štiri od sto 401 156-75

SALONSKI
novodobne kapele

KONCERT

v hotelu BALKAN V CELJU.
Začetek ob 6. uri. Posrežba prvovrstna. 264 50-45

Prodajam

lahak napolkrit voz in par lahkih konjev z opremo. Izve se pri Josip Kodre, Zalec. 2-2

V gostilni Pri grozdu

na Dečkovem trgu v Celju se točijo najboljša in najcenejša pristna vina ter vedno sveže pivo. Hrana priznana prvovrstna; abonenti imajo znatno znižane cene. Za obilni obisk se priporoča Ignac Suligoj.

Kupujem

po najvišji dnevni ceni: suhe gobe, laneno seme, kumno, orehe, jabolka, vinski kamen, strd, vosek, predivo ter sploh deželne pridelke. 1195 11

JANKO ŠOSTER
Celje, M. Gubčeva ul.

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje

26 Kralja Petra cesta 8 nasproti „Belega veka“ 80
Prezema vsa v stroko spadajoča dela. Izvršitev točna in solidna.

Orehe vosek : med : kumno

kupi vsako množino eksportna furdka

Anton Močnik

Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8

Istotam se sprejme učence 275 iz dobre hiše. 38

NAZNANILO!

Dovoljujem si Vas vifudno opozoriti, da imam redno v zalogi vse v vojaško opremo spadajoče predmete. Izdelujejo se vse vrste uniform, čepic, kakor za vojake, železničarje, policijo, zandarje, finančne stražnike, poštarje, ognjevarce itd.; istotako tudi vsakovrstne športne čepice za gospode, dame in otroke. Velikanska zaloga kožuho-vine in kožuhovinskih izdelkov. Prezamej vsa v mojo stroko spadajoča naročila ter izdelujem ista točno in po najnižji ceni. — Sveže kožuhovine se prevzamejo v snaženje kakor tudi vse vrste kožuhovine čez poletje v shrambo. Kože vseh vrst se prevzamejo v ustrojenje. Surove kože kupujem po dnevnih cenah. 1439 3-3
Krnarija in izdelovalnica čepic M. FRÖHLICH, CELJE, Kralja Petra cesta 1.

Kupim proti takojšnji dobavi večjo množino bukovega oglja I^a

V ponudbah je označiti železniško postajo (kje bi se oglje nakladalo) in zadnjo ceno. Ponudbe prosim na:

Ivan ŠANCER, Celje
Benjamin Ipavčeva ulica 11. 2-2

Prva celjska parna barvarija in kemična čistilnica oblek itd.

Martin Taček

tovarna CELJE Gosposka ul. 21.

PODRUŽNICE: 1289 14-7

Brežice, Laško, Sevnica, Trbovlje,
Slov. Gradec, Krško, Konjice, Slov. Bistrica.

SUKNO

za moške obleke, volneno, parhant in flanel za ženske obleke, klobuke, čevlje, gotove obleke za fante in gospode, bluze, krila in plašče za dame, razno perilo za dame in gospode se prodaja zaradi ogromnega nakupa v inozemstvu po najnižjih cenah v vele-trgovini in razpošiljalni 40-7

R. Sternecki, Celje.

Velik cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj.

Priporoča se tvrdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7. 1350 52-6

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Najcenejša in pristna vina se točijo v Celju v Gosposki ulici in sicer: staro vino liter K 20-
vinski mošt » K 18-
jabolčnik » K 7-20
pivo » K 7-20

pri Gsundu

Priznana je tudi najboljša kuhinja, dobijo se vsak čas gorka in mrzla jedila. Za abonemente ugodne cene. Se priporoča Topolovšek, gostilničar.

DANICA

1387 12-8

čistilo za čevlje

čisti

sveti

in ohranja usnje

izdeluje

„SLAVIA“

tovarna kemičnih izdelkov d. d.

Telefon 5-46. Zagreb, Ilica 213. Brzojavi: „Cemia“.

Antikvarične knjige

kupuje knjigarna 883-19

Goričar & Leskovšek v Celju.

Edina slovenska

trgovina z galanterijskim, modnim in porinb. blagom ter kranjskimi izdelki

je v Celju na Kralja Petra cesti Fran Kramar 318 50-40

Slovensko občinstvo naj blagovoli pri nakupovanju to vpoštovati.

Kdor si želi nabaviti pristnega in znanega

haložana

1437

6-3

se naj bi govori posluziti tvrdke:

Prva haloška trgovina z vinom A. Korenjak in drug pri Sveti Barbari v Haložan.